

Semester-VI**Course: HIE306:****Ancient Indian religions and traditions (Hindu, Jain and Buddhist)**

પ્રાચીન ભારતીય ધર્મ અને પરંપરાઓ (હિન્દુ , જૈન અને બૌદ્ધ)

Minor: Paper: 6

Course Code	HIE306
Course Title	Ancient Indian religions and traditions (Hindu, Jain and Buddhist)
Course Level	300-399
Credit	4
Total engagement	4 Credits x 15 Hours = 60 Hours
Teaching per week	4h
Minimum weeks per semester	15 weeks (Including classwork, examination, preparation & holidays)
Effective from	2025-2026
Purpose of Course	The course aims to provide students with a comprehensive understanding of the religious traditions of ancient India and their contributions to Indian culture and civilization. It focuses on the development, principles, and expansion of Hinduism, Jainism, and Buddhism, along with their influence on Indian society and other parts of Asia. This knowledge fosters respect for diverse philosophies and nurtures critical historical awareness.
Course Objective	The objective of this course is to provide students with a foundational understanding of ancient Indian religions—Hinduism, Jainism, and Buddhism—by exploring their origins, philosophical principles, key figures, and developmental stages. It aims to analyze the role of religion in shaping Indian culture, social structure, and values, as well as its influence beyond India, especially in Greater and East Asia. Through critical examination of archaeological remains, literary sources, and religious philosophies, the course encourages learners to appreciate the spiritual and cultural heritage of ancient India and its lasting impact on global civilization.
Course Outcomes	CO1: Identify archaeological and literary sources that inform about ancient Indian religious traditions. CO2: Summarize the stages of Hinduism's development and its primary sects. CO3: Differentiate between the major sects and beliefs within Hinduism, Jainism, and Buddhism. CO4: Assess the impact and contribution of Jainism and Buddhism in shaping the cultural identity of India and its neighboring regions. CO5: Illustrate the life and teachings of Mahavira and Buddha.

Mapping between Cos with PSOs	COs / PSOs	PSO 1	PSO 2	PSO 3	PSO 4	PSO 5
	CO1	✓	✓			✓
	CO2	✓	✓	✓		
	CO3	✓	✓	✓	✓	
	CO4	✓	✓	✓	✓	
	CO5	✓	✓	✓	✓	✓
Course Content	Unit-1 1.1 Resources to know ancient Indian religion and tradition 1.2 Contribution of religion in the development of Indian culture 1.3 Religious spirit reflected in the remains of Indus-Saraswati civilization					Teaching Hour- 15
	Unit-2 2.1 Hinduism- Concept and stages of development of Hinduism 2.2 Main sects, sects of Hinduism 2.3 Propagation and spread of Hinduism in Greater India					Teaching Hour- 15
	Unit-3 3.1 Life and work of Mahavira Swami 3.2 Main principles and ideals of Jainism, sects 3.3 Propagation and spread of Jainism- Contribution of Jainism					Teaching Hour- 15
	Unit-4 4.1 Life and work of Gautama Buddha 4.2 Main principles and ideals of Buddhism, sects 4.3 Propagation and spread of Buddhism in the countries of Agni Asia					Teaching Hour- 15
Gujarati version						
	એકમ- 1 1.1 પ્રાચીન ભારતીય ધર્મ અને પરંપરાને જાણવાની સાધન સામગ્રી 1.2 પ્રાચીન ભારતના સંદર્ભમાં ધર્મ અને પરંપરાની વિભાવના 1.3 ભારતીય સંસ્કૃતિના વિકાસમાં ધર્મનો ફાળો -----					
	એકમ - 2 2.1 હિન્દુધર્મ- વિભાવના અને હિન્દુધર્મના વિકાસના તબક્કાઓ 2.2 હિન્દુધર્મના મુખ્ય પંથો, સંપ્રદાયો 2.3 બૃહદ ભારતમાં હિન્દુધર્મનો પ્રચાર અને પ્રસાર					

	એકમ - 3 3.1 મહાવીર સ્વામીનું જીવન અને કાર્ય 3.2 જૈનધર્મના પ્રમુખ સિદ્ધાંતો અને આદર્શો, સંપ્રદાયો 3.3 જૈનધર્મનો પ્રચાર અને પ્રસાર- જૈન ધર્મનું યોગદાન
	એકમ- 4 4.1 ગૌતમ બુદ્ધનું જીવન અને કાર્ય 4.2 બૌદ્ધ ધર્મના પ્રમુખ સિદ્ધાંતો અને આદર્શો , સંપ્રદાયો 4.3 અગ્નિ એશિયાના દેશોમાં બૌદ્ધ ધર્મનો પ્રચાર અને પ્રસાર

List of Reference:

1. ધર્મનું તુલનાત્મક અધ્યયન, ડો. ઠાકર ગોપાલજી દેસાઈ, યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ
2. ભારતીય ધર્મ, ડો. નવનીતભાઈ આપટે, યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ
3. જગતના વિદ્યમાન ધર્મો, જયેન્દ્રકુમાર યાજ્ઞિક, યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ
4. ભારતીય સંસ્કૃતિનું તાત્વિક દૃષ્ટિકોણ, ડો. મુકંદરાય કોટેયા , યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ
5. હિંદુ ધર્મનો હાર્દ, મો.ક. ગાંધી સંપાદક – વિશ્વાસ બા. ખરે, નવભારત પ્રકાશન મંડિર, અમદાવાદ
6. ધર્મને સમજો, બુદ્ધ અને મહાવીર, નવભારત પ્રકાશન મંદિર, અમદાવાદ
7. વિવિધ ધર્મનું રેખાદર્શન, રામપ્રસાદ દેસાઈ, મા. સી. કોઠારી, વડોદરા
8. ભારતીય ધર્મ કા ઇતિહાસ ભાગ 1-5, ડૉ. ચંદ્રનાથ વામન શારદ, ઉત્તર પ્રદેશ હિન્દી સંસ્થાન, લખનઉ
9. વિશ્વ કે વિવિધ ધર્મ, દયાનંદ એજુકેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ, આગરા
10. બૌદ્ધ ધર્મ કે વિકાસ કા ઇતિહાસ, ડૉ. ગોવિંદ ચંદ પાંડેય, ઉત્તર પ્રદેશ હિન્દી સંસ્થાન, લખનઉ
11. ભારતીય ધર્મમીમાંસા, પૂર્ણિમા વર્મા
12. ભારતીય સંસ્કૃતિ કી રૂપરેખા, પૃથ્વીકુમાર અજ્ઞાત, વિશ્વવિદ્યાલય પ્રકાશન, વારાણસી
13. પ્રાચીન ભારતીય સામાજિક એવં આર્થિક સંસ્થા, ડૉ. કૈલાશચંદ જૈન, મધ્યપ્રદેશ હિન્દી ગ્રંથ અકાદમી